

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Tomana a sudcov JUDr. Jozefa Kanderu a JUDr. Pavla Farkaša na neverejnom zasadnutí konanom dňa 14. októbra 2009 v Bratislave, v trestnej veci obvineného **J. Š.**, pre pokus obzvlášť závažného zločinu subvenčného podvodu podľa § 14 ods. 1., § 225 ods. 1, ods. 6 písm. a/ Tr. zák. a pokus zločinu poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev podľa § 14 ods. 1, § 261 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Tr. zak., o sťažnosti prokurátora Úradu Špeciálnej prokuratúry Generálnej Prokuratúry Slovenskej republiky proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica, zo 7. augusta 2009, sp. zn. BB – 4 T 13/2009, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 194 ods. 1 písm. b/ Tr. por. napadnuté uznesenie Špecializovaného trestného súdu **s a z r u š u j e a u k l a d á s a** tomuto súdu, aby vec prejednal a rozhodol.

O d ô v o d n e n i e :

Prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky podal dňa 22. apríla 2009 pod sp. zn. VII/1 Gv 72/06 obžalobu na **J. Š.** pre pokus obzvlášť závažného zločinu subvenčného podvodu podľa § 14 ods. 1, § 225 ods. 1, ods. 6 písm. a/ Tr. zák. a pokusu zločinu poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev podľa § 14 ods. 1, § 261 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 15. júna 2004 podal obvinený na Odbore štrukturálnych fondov Národnej agentúry pre rozvoj malého a stredného podnikania v Bratislave žiadosť o poskytnutie nenávratného finančného príspevku, financovaného z prostriedkov Európskeho fondu sociálneho rozvoja a štátneho rozpočtu Slovenskej republiky, na projekt „Dostavba polyfunkčného objektu a modernizácia“, realizovaný v obci R., v ktorej deklaroval úmysel modernizovať a dostavať administratívnu časť objektu, hoci táto už bola v čase podania

žiadosti dokončená a pred kolaudáciou. V podanej žiadosti taktiež predstieral, že je vlastníkom celého objektu, hoci majetkové vzťahy k tejto nehnuteľnosti neboli vyjasnené a zároveň v rozpore so skutočnosťou uvádzal, že výrobná hala, v ktorej mali byť technologické zariadenia inštalované je už skolaudovaná.

Zároveň po uzatvorení dohody o poskytnutí nenávratného finančného príspevku, v dňoch 5. júla 2006, 5. augusta 2006, 5. septembra 2006 a 10. októbra 2006 podával Národnej agentúre pre rozvoj malého a stredného podnikania hlásenia o priebehu realizácie projektu, kde predstieral uskutočnenie stavebných prác v rozsahu konštrukcie celej administratívnej budovy, ako aj realizáciu výberového konania v dňoch 16. marca 2006 a 17. marca 2006, pričom k vyplateniu sumy 651 896,48 eur (19 639 033,30 Sk), z projektov Európskeho fondu sociálneho rozvoja a sumy 558.768,41 eur (16 833 457,20 Sk), zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky, nedošlo iba pre okolnosti nezávislé od jeho vôle.

Špecializovaný trestný súd v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica, dňa 7. augusta 2009, uznesením rozhodol, že trestnú vec postupuje vecne a miestne príslušnému Okresnému súdu Bratislava II. Svoje rozhodnutie odôvodnil v podstate tým, že zo spisového materiálu neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by nasvedčovali tomu, že obvinený konal v úmysle predložiť falošný doklad, aby tým umožnil spôsobenie sprenevery prostriedkov Európskych spoločenstiev. Obvinený nenaplnil všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu sprenevery, nakoľko podľa § 213 ods. 4 písm. a/ Tr. zák. sprenevery sa dopustí ten, kto si prisvojí cudziu vec, ktorá mu bola zverená a spôsobí tak na cudzom majetku škodu veľkého rozsahu. V uvedenom prípade však páchatel nemal ešte prostriedky Európskych spoločenstiev zverené a nemohol ich teda spreneveriť. Údaje, ktoré obvinený poskytol vo svojej žiadosti zo dňa 15. júna 2004 o poskytnutie finančných prostriedkov, neboli uvedené žiadne konkrétne skutočnosti, ktoré by bolo možné označiť ako falšované, nesprávne a pod. Ku skutočnosti, že obvinený v žiadosti uviedol, že výrobná hala je už skolaudovaná, čo nezodpovedalo skutočnosti, Špecializovaný trestný súd poznamenal, že ide o nezrovnalosť, ktorá ale v prípade odstránenia vytvára predpoklad na poskytnutie finančných prostriedkov z Európskych spoločenstiev. Z vykonaného dokazovania možno usudzovať že ide o pokus trestného činu subvenčného podvodu, sprenevera prostriedkov Európskych spoločenstiev neprichádza do úvahy, pretože chýba obligatórny znak – zverenie finančných prostriedkov. Jednočinný súbeh trestných činov subvenčného podvodu a poškodzovania záujmov Európskych spoločenstiev je vylúčený.

Na základe vyššie uvedeného je zrejmé, že na trestný čin subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1 ods. 6 písm. a/ Tr. zák., pokiaľ ním bola spôsobená škoda 11 404 008,85 Sk, sa pôsobnosť Špecializovaného trestného súdu nevzťahuje.

Proti tomuto rozhodnutiu, o postúpení trestnej veci J. Š., podal dňa 10. augusta 2009 prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sťažnosť, v odôvodnení ktorej uviedol, že z dikcie ustanovenia trestného činu poškodzovania záujmov Európskych spoločenstiev vyplýva, že osoba, ktorá sa dopustí machinácií v súvislosti s vykazovaním alebo nakladaním s prostriedkami Európskych spoločenstiev, nemusí byť zároveň totožná s osobou, ktorá tieto prostriedky spreneverí. Ide teda o špecifický druh trestného činu, keď páchatel' vykonáva machinácie s dokladmi a výkazmi a tento predstiera skutočnosti, ktoré sú v rozpore so skutočným stavom, sleduje už v čase predloženia resp. použitia uvedených dokladov či výkazov úmysel, aby s prostriedkami špecifického druhu bolo trvale alebo dočasne protiprávne disponované. Nemožno súhlasiť s názorom Špecializovaného trestného súdu, že predpokladom pre posúdenie či došlo k naplneniu skutkovej podstaty trestného činu podľa § 261 Tr. zák. je to, že došlo k zvereniu prostriedkov. Obvinený vo svojej žiadosti o poskytnutie nenávratného finančného príspevku, v rozpore so skutočným stavom veci, deklaroval úmysel realizovať určité stavebné investície, hoci tieto už boli v uvedenom čase vykonané a v tomto konaní pokračoval aj po uzatvorení dohody o poskytnutí nenávratného finančného príspevku, keď Národnej agentúre pre rozvoj malého a stredného podnikania predkladal fingované doklady o priebehu a realizácii projektu.

Konanie obvineného jednoznačne napĺňa všetky znaky trestného činu poškodzovania záujmov Európskych spoločenstiev podľa § 261 Tr. zák. a na takéto konanie sa podľa § 14 Tr. zák. vzťahuje pôsobnosť Špecializovaného trestného súdu.

Prokurátor preto navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil napadnuté rozhodnutie Špecializovaného trestného súdu a uložil mu vo veci konať a rozhodnúť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmal predložený spisový materiál a dospel k záveru, že predmetná sťažnosť prokurátora proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica, zo 7. augusta 2009, sp. zn. BB – 4 T 13/2009, je dôvodná.

Špecializovaný trestný súd postúpil uvedenú trestnú vec, podľa § 244 ods. 1 písm. a/ Tr. por., pri predbežnom prejednaní obžaloby. Postúpenie predmetnej trestnej veci Špecializovaným trestným súdom v Pezniku, pracovisko Banská Bystrica, Okresnému súdu Bratislava II, treba v každom prípade považovať za predčasné.

Ustálenie skutkového stavu a učinenie záverov o právnej kvalifikácii konania obvineného je totiž činnosť, ktorá môže byť správne uskutočnená až na hlavnom pojednávaní na základe v náležitom rozsahu vykonaného dokazovania.

Pri skúmaní otázky príslušnosti súdu (§ 186 ods. 1 písm. a/ Tr. por.), pri predbežnom prejednaní obžaloby, nie je súd viazaný právnym posúdením skutku v obžalobe. Postúpiť vec pri predbežnom prejednaní obžaloby podľa § 188 ods. 1 písm. a/ Tr. por. v dôsledku toho, že súd posudzuje zažalovaný skutok podľa iného ustanovenia zákona ako obžaloba možno však len vtedy, keď dôkazy zhromaždené a vykonané v prípravnom konaní poskytujú dostatočný skutkový podklad pre právne posúdenie zažalovaného skutku. Pri rozhodovaní súdu o postúpení veci v štádiu predbežného prerokovania obžaloby z dôvodu iného právneho posúdenia žalovaného skutku ako ho posudzuje obžaloba, nie je možné vyhodnocovaním dôkazných prostriedkov odôvodňujúcich podanie obžaloby, nezvratne uzatvárať skutkové zistenia a tieto rovnako nezvratne subsumovať pod niektorú skutkovú podstatu osobitnej časti Trestného zákona a na tomto základe rozhodnúť o postúpení veci podľa § 188 ods. 1 písm. a/ Tr. por. Činnosť na tejto kvalitatívnej úrovni je vyhradená pre hlavné pojednávanie, kde súd vykonáva dokazovanie za aktívnej účasti procesných strán, pri dodržiavaní základných zásad trestného konania (§ 2 Tr. por.), najmä zásad priamosti, ústnosti a bezprostrednosti pri ich vykonávaní.

V súlade s platnou judikatúrou možno inému súdu postúpiť vec, pri predbežnom prejednaní obžaloby, jedine v tom prípade, ak dôkazná situácia umožňuje dostatočne spoľahlivo vysloviť záver o právnej kvalifikácii spáchaného trestného činu. V trestnej veci obžalovaného J. Š. tomu tak nie je. Špecializovaný trestný súd predčasne vyslovil svoje úvahy, v tom zmysle, že spáchaným skutkom nedošlo k naplneniu skutkovej podstaty pokusu trestného činu poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločností.

Z doposiaľ vykonaného dokazovania možno predbežne konštatovať, že obvinený J. Šimek sa mohol svojim konaním dopustiť pokusu trestného činu poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev podľa § 261 Tr. zák. Konštrukcia skutkovej podstaty trestného činu poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev, ktorá bola implementovaná do slovenského Trestného zákona na základe pristúpenia Slovenskej republiky k Dohovoru o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev, uverejneného oznámením Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 703/2004 Z. z., sa môže zdať zložitá, avšak jej význam je zrejмый.

Trestného činu poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev podľa § 261 ods. 1 Tr. zák. sa dopustí ten, kto predloží falšovaný, nesprávny alebo neúplný výkaz alebo doklad, alebo neposkytne povinné údaje, alebo použije prostriedky zo všeobecného rozpočtu Európskych spoločenstiev, z rozpočtu spravovaného Európskymi spoločenstvami alebo v zastúpení Európskych spoločenstiev na iný účel, ako boli pôvodne určené, a tým umožní spôsobenie sprenevery alebo protiprávne zadržanie prostriedkov z uvedeného rozpočtu. Konanie obvineného J. Š. malo spočívať v tom, že tento predložil doklady, ktoré boli v rozpore so skutočným stavom uskutočnených stavebných prác, a tým sa mal snažiť umožniť spôsobenie sprenevery prostriedkov Európskych spoločenstiev, aj keď k reálnemu zvereniu a následnému sprenevereniu finančných prostriedkov nedošlo vzhľadom na okolnosti nezávislé od vôle obžalovaného. Na spáchanie tohto trestného činu v štádiu pokusu bude zrejme postačovať ak páchatel vytvorí svojim úmyselným konaním podmienky, umožňujúce spreneverenie týchto finančných prostriedkov bez toho, aby došlo k ich faktickému zvereniu.

Na základe vyššie uvedeného teda možno zhrnúť, že v danom štádiu konania ustálenie právnej kvalifikácie skutku, tak ako to učinil špecializovaný trestný súd, je predčasné. Na základe vykonaného dokazovania v prípravnom konaní nie je možné urobiť jednoznačný a nezvratný záver o právnej kvalifikácii konania obvineného J. Š., pričom nie je možné vylúčiť ani záver, že tento sa dopustil žalovaného trestného činu poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev. K jednoznačným záverom v otázkach skutkových i právnych bude možné dospieť až po vykonaní dokazovania na hlavnom pojednávaní.

Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody Najvyšší súd Slovenskej republiky vyhovel sťažnosti prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave, 14. októbra 2009

JUDr. Pavol T o m a n , v.r.
predseda senátu

Vypracoval: JUDr. Pavol Farkaš

Za správnosť vyhotovenia: Kristína Cíchová